

አዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር

አዲስ ነጋሪ ጋዜጣ

ADDIS NEGARI GAZETA

OF THE CITY GOVERNMENT OF ADDIS ABABA

አንደኛ አመት ቁጥር ፳
አዲስ አበባ ህዳር ፲፰ ቀን ፪ሺ፩ዓ.ም

በአዲስ አበባ ከተማ
ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

FIRST YEAR NO.8
ADDIS ABABA November 26/2009

ማውጫ
በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የጥቃቅንና አነስተኛ
ኢንተርፕራይዝ የገበያ ዕድል ለማስፋፋት የወጣ
ደንብ ቁጥር.....ገጽ ፱፻

CONTENTS
A REGULATION TO PROVIDE FOR MARKET
OPPORTUNITY PROMOTION OF MICRO
AND SMALL ENTERPRISE OF ADDIS ABABA CITY
GOVERNMENT.....Page 82

ደንብ ቁጥር ፳/፪ሺ፩
በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የጥቃቅንና አነስተኛ
ኢንተርፕራይዝ

፱፻ ዕድል ለማስፋፋት የወጣ ደንብ

አብዛኛው የከተማ ነዋሪ በጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዝ ተሰማርቶ በሚያገኘው ገቢ የሚተዳደር በመሆኑ ዘርፉ የተለየ ፍጥነት ሊሰጥ ስለሚገባ፤

፱፻ ህግ በባህር ስሜት ህይወት በብዛት የሚሰማራበት ካታል ቆጣቢና በተለይም አገራዊ ባለሀብቶችን ወደ ኢንዱስትሪ ልማት መስክ ለማስገባትና ለመካከለኛ እና ለከፍተኛው ኢንዱስትሪ ልማት መሠረት ለመጣል የሚኖረው ፋይዳ ከፍተኛ በመሆኑ፤

ይህን ለአገራዊ ኢኮኖሚው በአጠቃላይና ለኢንዱስትሪ ልማት እና ለሥራ ዕድል ፈጠራ የተለየ አስተዋፅኦ ማሳካትና በመደገፍ ረገድ ጉዳዩ የሚመለከታቸው አካላት ተግባርና ህላጌነታቸውን ለማሳደግና ተገቢውን ድጋፍ የሚሰጡበት ለአፈፃፀም አመቺ የሆነ ሕጋዊ መሠረት እንዲኖረው ማድረግ በማስፈለጉ፤

የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ካቢኔ በተሻሻለው ቻርተር አዋጅ ቁጥር ፫፻፳፻/፲፱፻፺፭ ዓ.ም. አንቀፅ ፳፫(፩) (ረ) እና በተሻሻለው የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደርና ማዘጋጃ ቤት አካላትን ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር ፬/፪ሺ ዓ.ም. አንቀፅ ፪፰ መሠረት ይህን ደንብ አውጥቷል፡፡

REGULATION NO.8/2009
A REGULATION TO PROVIDE FOR MARKET
OPPORTUNITY PROMOTION OF MICRO
AND SMALL ENTERPRISE OF ADDIS ABABA CITY
GOVERNMENT

WHEREAS, most of the city's residents make living by engaging in micro and small business enterprises, so this sector deserves special support;

WHEREAS, as this sector is labor intensive and capital efficient, in addition, it has paramount significance to bring local investors to the field of industrial development generally and thereby creating suitable ground for the development of medium and large scale industries in particular;

WHEREAS, it is necessary to provide appropriate law enabling the stake holders to know their power and function and assist the development of this sector, which is characterized by its special contribution to the national economy generally, industrial development and job opportunity particularly;

NOW, THEREFORE, in accordance with article 23 (1)(f) of the Addis Ababa City Government Revised charter proclamation number 361/2003 as well as article 78 of the Addis Ababa City Government Executive and municipal service organs establishment proclamation number 4/2008. The Addis Ababa City cabinet hereby issued this regulation.

ያንዱ ዋጋ...
Unit price...

አዲስ ነጋሪ ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ ፳፻፺፭
Addis Negari Gazeta P.O.Box 2445

፳. «አንቀሳቃሽ» ማለት በቡድን በመደራጀት ወይም በግል በመሆን በጥቃቅንና አነስተኛ ሥራ ላይ ማለትም በማምረት፣ በመነገድና አገልግሎት በመስጠት ተግባር ላይ ተሰማር ተቃራኒ ሁለት ፈጣሪና ተጠቃሚ ቡድን ወይም ግለሰብ ነው፡፡

፳፱. «አልባሳት» ማለት ለመንግስት ተቋማት አገልግሎት ምረቃ ሰነድ ለመገኘትና የጠረጴዛ ልብሶች ሲሆኑ፣ በአንቃሻዎች እሴት ተጨምሮባቸው የተዘጋጁ ሌሎች ርቃ ርቃ እና ርቃ ውጤቶችንም ርቃ ምራል፡፡

፳፻. «ቢሮ» ማለት የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የንግድና ኢንዱስትሪ ልማት ቢሮ ነው፡፡

7. ተቃራኒነት ሰነድ

በህደንብ በአንቀሳቃሾች እና በማንኛውም የመንግስት ተቋማት ላይ ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

ክፍል ሁለት

ስለንግድና ሥራ ፈቃድ ስር ለግልና ቡድን

አንቀሳቃሾች ስለሚደረግ ማበረታቻ

፩. የንግድና ሥራ ፈቃድ አሰጣጥ

፩. በኮንስትራክሽን ሥራዎች ለሚደራጁ ቡድኖች ወይም ለሚሰሩ አንደሁኔታ ከደረጃ ፲ ምረቃ በብቃታቸው የግንባታ፣ የንግድና የሥራ ፈቃድ ይሰጣቸዋል፡፡

፪. የኮንስትራክሽን ግብአቶችን ማለትም የእንጨትና ብረት ውጤቶች፣ ጠጠር፣ ፕሪካስት ቢም፣ ብሎኬት፣ አግሮስቶን ቱቦ፣ ጥርብ ድንጋይ፣ አሸዋና የመሳሰሉትን ለማምረት የሚደራጁ ቡድኖች ምረቃ ለሚሰሩ፣ አግባብነት ካለው የመንግሥት መስሪያ ቤት የብቃት ማረጋገጫ፣ የንግድና የሥራ ፈቃድ ይሰጣቸዋል፡፡

፫. ለመሥሪያ ቤቶች፣ ለትምህት ቤቶች፣ ለተለያዩ ተቋማት ቋሚ ዕቃና ለመስሪያ ቤቶችና ትምህርት ቤቶች የደንብ ልብስ እና ተጓዥ አልባሳትን በማዘጋጀት ሥራ ዘርፍ ለሚደራጁ ቡድኖች ወይም በግል ለሚሰሩ በቢሮ ምረቃ አግባብነት ባለው በክፍለ ከተማው ወይም በቀበሌው አስተዳደር፣ የንግድና የሥራ ፈቃድ ይሰጣቸዋል፡፡

፬. ምግብና ምግብ ነክ የሆኑ ምርቶችን ለማቅረብ ለሚደራጁ ቡድኖች ወይም በግል ለሚሰሩ በቢሮው ወይም አግባብነት ባለው በክፍለ ከተማው ወይም በቀበሌው አስተዳደር የንግድና የሥራ ፈቃድ ይሰጣቸዋል፡፡

8. "Operator" means a person engaged in micro and business enterprises individually or in group in production, trade and service for creating wealth.

9. "Clothes" means curtain, table cloth used for public institution and other including hide prepared by value-adding by operator.

10. "Bureau" means the Bureau of Tread and Industrial Development of Addis Ababa City Government.

3. Scope of Application

This regulation applies on operators and any government institutions.

PART TWO

TREAD AND WORK LICENSE AND INCENTIVES FOR INDIVIDUAL AND GROUP OPERATORS

3. Trade and Work License

1. Taking in to consideration their efficiency starting from label 10 according to the circumstance of the case, those being organized in group or individually in construction shall have construction, trade and work license.

2. A group or individual organized to produce construction inputs such as garble, pre-cast beam, blokes, agro stone, tube, quarry, sand shall have competency certificate from authorized governmental institution and trade license.

3. Those organized in group or individually in preparing for offices, schools and different institution permanent things and uniforms and other related clothes shall have trade and work license from the bureau or form authorized organ of sub City or kebele administration.

4. Those being organized in group or individually, in Providing food and food related product shall have trade or work license from the bureau, or form authorized organ sub city or kebele administration.

፩. በሌላ ማናቸውም ዓይነት ኢኮኖሚያዊ ወይም ማህበራዊ ፋይዳ ያለው የከተማ ጽዳት የመጠበቅና መሰል አገልግሎት ለማቅረብ ለሚደራጁ ቡድኖች ወይም በግል ለሚሰሩ በቢሮው ወይም አግባብነት ባለው በክፍለ ከተማው ወይም በቀበሌው አስተዳደር የአገልግሎት የንግድና የሥራ ፈቃድ ይሰጣቸዋል።

፪. □□□ሩ ለአያንዳንዱ የሰራ ዘርፍ አግባብነት ያለው የመግንስት መሰሪያ ቤት በሚወጣው መመሪያ ሊወሰን ይችላል።

፮. ለግልና ቡድን አንቀሳቃሾች ስለሚደረግ ማበረታቻ

፩. ከብር ፬፻፲ /አራት መቶ ሺ/ የማይበልጥ የኮንስትራክሽን ሥራ ዋጋ ያለው የመንግስት ተቋም ጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞችን አወዳድሮ ሥራውን ለአሸናፊው ይሰጣል።

፪. በዚሁ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ የተደነገገው ቢኖርም አንድ የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዝ በሶስት ዙር ያገኘ □ □ፋ አጠቃላይ ገቢ ብር /አንድ ሚሊዮን ሁለት መቶ ሺህ ብር/ ከሞላ ለሌሎች □□አድል ለመስጠት ሲባል በዚህ ልዩ መብት ተጠቃሚ አይሆንም። □አንደማንኛውም መካከለኛና ትላልቅ ተቋራጮች የመወዳደር መብቱ ግን የተጠበቀ ነው።

፫. ይህ ደንብ የሚመለከተው አንድ የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዝ ሊሰራው ውል ከገባበት ሥራ □ፋ እስከ ፮ ከመቶ በቅድሚያ ይከፈላል። በሕግ ያለበት ተጠያቂነት እንዳለ ሆኖ የአፈፃፀም ዋስትና ግን □አንዲያስይዝ አይገደድም።

፬. ከአንድ በላይ የሆኑ የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች በጋራ ከሌሎች ደንቡ የማይመለከታቸው የሥራ ተቋራጮች ፉር በፊ ረታ □ሥርዓት በሚወዳደሩበት ጊዜ በጨረታ □ ለዋጋ ከተያዘው ነጥብ ፲ ከመቶ ላቀረቡት ዋጋ ባገኙት ነጥብ ላይ ለማበረታቻነት ይደመርላቸዋል።

፭. ይህ ደንብ የማይመለከተው የሥራ ተቋራ □ ማረፊያ በትን ሥራ ቢያሸንፍ ከሥራው ጠቅላላ ዋጋ ከ፱ ከመቶ የማያንስ ዋጋ ያለውን ሥራ በሰብ ኮንትራት ለጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዝ ሰጥቶ ለማሰራት ግዴታ □ □ባ □አንደሆነ በጨረታው ለዋጋ ከተያዘው ነጥብ ፲ ከመቶ ላቀረበ □ □ፋ ባ□ኘው ነጥብ ላይ ለማበረታቻነት ይደመርላቸዋል።

፮. ግዢ ፈፃሚ የመንግስት ተቋም የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ለማምረቻ መሣሪያዎች ወይም ማሽኖች መ□□ እና ለጥሬ ዕቃ መግዣ የሚውል ብድር የሚያገኙ በትን ሁኔታ ለብድር አቅራቢ ድርጅቶች በተለይ ለአዲስ ብድርናቁጠባ ተቋም የዋስትና ደብዳቤ በመፃፍ ያመቻቻል።

5. A group or an individual organized to provide service like urban sanitation, any economic activity or other activities having social value shall have service, trade and work license from the bureau or form authorized organ of sub city or kebele administration.

6. The detail of each sector's work may be issued by directive by each relevant public institution.

5. Incentives Made To Group or an Individual Operator

1. Any Public institution having a construction work estimated below Birr 400,000 shall provide its work to the best offerors amongst micro and small business enterprise.

2. Without prejudice to sub (1) of this Article a micro and small business enterprise if its overall income becomes 1,200,000 in three rounds, it shall not be entitled to these special privilege for the sake of the other's interest, however its right to compete with other as medium and large contractors is permitted.

3. A Micro and small business enterprise privileged in this regulation shall pay 20% advanced payment out of the contract, though its liability under law remains, it may not be obliged to have performance bond.

4. When more than one micro and small business enterprise compete in common with other, those that do not have any right under this regulation, may have 10% increment as an incentive upon the point they may have.

5. A contractor who is not entitled under this regulation, winning a competition, shall have 10% increment upon the point he may have, if he contracts out 30% of its work in sub contract to micro and small business enterprise.

6. A purchasing Public institution shall facilitate in writing guarantee letter to any creditor or particularly Addis credit and saving association to micro and business enterprise for the purpose of purchasing production, instruments, machineries and other raw material.

፯. ምርቱ ወይም አገልግሎቱ ☐ እንዲቀርብለት ያዘዘው አካል በመስፈርቱ መሠረት በወቅቱ ☐ እስከቀረበለት ☐ ረስ በሥራ ትዕዛዝና በውሉ መሠረት ክፍያውን ፈጽሞ ምርቱን ወይም አገልግሎቱን የመቀበል ግዴታታ አለበት፡፡

፰. የሥራ ትዕዛዝ ያለው የመንግስት ተቋም አምራቹ ወይም አገልግሎት ሰጪው ለሥራው የሚፈልጉትን ግብአቶች በቅድሚያ የሚገኝበትን ሁኔታታ ያመቻቻል፡፡

፯. ቅጣት ሽግግር መብት

፩. ማንኛውም የመንግስት ተቋም የኮንስትራክሽን የእንጨትና ብረታ ብረት ውጤቶችን ለመግዛት ሲፈልግ የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ምርት ውጤት አወዳድሮ መግዛት አለበት፡፡

፪. የደንብ ልብስ መግዛት የሚፈልግ የመንግስት ተቋም ይህንን ምርት የሚያቀርቡ ጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞችን ☐ እርስ በርስ አወዳድሮ ይገዛል፡፡

፫. ምግብና ምግብ ነክ ምርቶችን መግዛት የሚፈልግ የመንግስት ተቋም ምግብና ምግብ ነክ ምርቶችን በማዘጋጀት ለገበያ የሚያቀርቡ ጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞችን እርስ በርስ አወዳድሮ ይገዛል፡፡

፬. በዚሁ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ (፩)፣ (፪) እና (፫) ☐ ተገንቶ ☐ እንደተጠበቁ ሆነው የመንግስት ተቋማት የሠራተኞች ክበባትን በኮንትራት ለመስጠት የሚፈልጉ ከሆነ በዘር ☐ ለተሰማሩ የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች አወ ☐ ረ ☐ መስጠት አለባቸው፡፡

፯. ብባር አቅርቦት

አዲስ ብድርና ቁጠባ እንዲሁም ሌሎች ተመሳሳይ ተግባራት የሚያከናውኑ አካላት ለጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ቅድሚያ ☐ ሰጡ፡፡

፯. ሥልጣና አስጣጣኝነት

፩. በጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዝ የተሰማሩ አንቀሳቃሾች ሥልጣና ስለመፈለጋቸው ለቢሮው ወይም ለክፍሉ ከተማ ወይም ለቀበሌው በሚያቀርቡት ጥያቄ መሠረት በሚመለከተው አካል ሥልጣና ይሰጣቸዋል፡፡

፪. አቅማቸው ከግምት ውስጥ ☐ እ ☐ ሠልጣኞች የሥልጣና ☐ ☐ እንዲጋሩም ☐ ረፋል፡፡

7. Any person requiring the service or product shall have the duties to take delivery and make payment so long as the product or service is provided in accordance with the work specification or contract.

8. A Public institution having work order shall facilitate primarily inputs required by the producer or service provider.

6. Preferential Sale

1. Any Public institution shall purchase the products of micro and small business enterprises, whenever it wants to purchase products of construction, wood and metal.

2. A Public institution, in need of purchasing uniform shall buy the product of micro and small business enterprises with the best offer.

3. Any Public institution shall buy food and food related products produced and provided by micro and small enterprise with the best offer.

4. Without prejudice to sub (1), (2) and (3), of this article a public institution having an interest to outsource lounge or café service shall give priority to micro and small business enterprise engaged in this sector.

7. Credit Provision

Addis credit and saving association and other organs carrying out similar activities shall give priority to micro and small business enterprises whenever they provide credits.

8. Necessity of Training

1. Training may be given by any concerned body in accordance with the request made by the persons engaged in micro and small business enterprises to the bureau, sub city office and kebele administration.

2. Trainers may share costs if they are capable.

፩. ጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች በማንኛውም ሁኔታ ጥራቱ የተጓደለ ምርት ማቅረብ የለባቸውም፡፡

፪. በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ ፩ መሠረት ጉዳት የደረሰበት ሰው ውሉን የማቋረጥ መብቱ በአንደተጠበቀ ሆኖ በፍትሐብሔር ሕግ መሠረት ኪሣራውን ሊጠይቅ ይችላል፡፡

፫. በቤህ ደንብ ተጠቅሞ ጥራቱንና ደረጃውን ያልጠበቀ ሥራ የስራ ወይም አገልግሎትና ምርት ያቀረበ የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዝ በሌላ ሕግ ያለበት ተጠያቂነት እንደተጠበቀ ሆኖ በቢሮው ወይም በስራ ዘርፉ አግባብነት ባለው የመንግስት ተቋም ሲረጋገጥበት የማበረታቻ ዕድሉን እንዳይጠቀም ይከለከላል፡፡

፯. ትኩረትና ማስተካከያ ማድረግ

፩. ቢሮው በዚህ ደንብ አንቀጽ ፱ በተደነገጉ ጉዳዮች ላይ ክትትል ያደርጋል፡፡

፪. በዚህ ደንብ መሠረት ከጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ጋር በተያያዘ በመስና የሚጠረጠር የሥራ ህላግ በቤህ ሠራተኛ ላይ ተገቢውን የዲሲፕሊን እርምጃ ማድረግ ይችላል፡፡

ክፍል ሦስት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

፶፯. መተባበር መቻላት

ማንኛውም የመንግስት ተቋም ለዚህ ደንብ ተፈጻሚነት መተባበር መቻላት አለበት፡፡

፶፱. ተፈጻሚነት ስለማይኖራቸው ደንቦችና መመሪያዎች

ከዚህ ደንብ ጋር የሚጋጭ ደንብ፣ መመሪያ በቤህ ልማት አስራር በዚህ ደንብ የተደነገጉ ጉዳዮችን በተመለከተ ተፈጻሚነት አይኖረውም፡፡

፷፬. መመሪያ የማውጣት ሥልጣን

ቢሮው ወይም ሌሎች አግባብነት ያላቸው መሥሪያ ቤቶች ይህንን ደንብ ለማስፈጸም የሚረዱ መመሪያዎችን ሊያውጡ ይችላሉ፡፡

፷፬. ደንቡ ስለሚፀናበት ጊዜ

ይህ ደንብ ከ ህዳር ፲፰ ቀን ፪ሺ፩ በኋላ ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

አዲስ አበባ

ህዳር ፲፰ ቀን ፪ሺ፩ ዓ.ም

ኩማ ደመቄሳ

የአዲስ አበባ ከተማ ከንቲባ

9. Obligation of Micro and Small Business Enterprises

1. Micro and small business enterprises may not provide defective products under any circumstance
2. Any person injured because of the act under sub article (1) of this article shall be subjected to cancellation of the contract and he is entitled to request damage under the relevant civil code provision.
3. Any micro and small business enterprises abuse the privilege provided under this regulation providing defective work, product or service without prejudice to the liability by other law shall be prohibited from any incentive, when such a defect is proved by the bureau or relevant public institution.

10. Follow Up and Disciplinary Measures

1. The bureau shall follow up matters involved in article 9.
2. It shall take disciplinary measure against any official or government employees suspected of corruption in connection with micro and small business enterprises in accordance with this regulation.

PART THREE

MISCELLANEOUS PROVISIONS

11. Duty to Cooperate

Any public institution shall have the duty to implement this regulation.

12. Inapplicable laws

Any regulation, directive or practices which are inconsistent with this regulation shall not apply with respect to matters provided in this regulation.

13. Power to Issue Directive

The Bureau or other relevant Public institutions may issue the necessary directive for the implementation of this regulation.

14. Effective Date

This regulation shall come in to force as of the 26th day of November 2009.

Done at Addis Ababa

On this 26th day of November, 2009

Kuma Demekesa

Mayor Addis Ababa City